

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. Quibus de causis Christus in cælum ascenderit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

issimâ scientiâ teneretur, eam naturam in Dei Patris consessuram throno, quæ jacuerat in sepulchro.

Discipulos Dominicæ Resurrectionis fide confirmatos, ad eam ipsam fidem aliis explicandam animans: Euntes, inquit, in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ: docete omnes gentes.

Mar. c. 16. vers. 15.
Math. c. 28. vers. 19.
Luc. c. 24. vers. 50.

*Sic 2000. pedes, uti Hieronymus referit epist. 151. ad Algen- sian q. 10. & 30. Bedæ q. 1. in Acta: Bethania in latere mo. is Olivæ ab Hierosolymis distabat 15. stadiis, seu ferè bis mille passibus. Cause cur Christus cacumen oliveti in hujus spectaculi theatrum elegerit. a Luc. c. 21. 22. 23. bi. Reg. c. 15. 1070.

Ludovic. de Poniepar. 5. med. 18. puncto 1.

Math. c. 28. vers. 9.

1. Cor. c. 15. vers. 6.

Luc. c. 24. vers. 50.

Gen. c. 27. vers. 29.

Gen. c. 48. vers. 15.

Ad hoc docendi munus jam exditos, Ascensionis suæ testes adhibere voluit. Eduxit autem eos foras in Bethaniam. Non uno agmine incedentes, nec prælato vexillo, sed diversis viis manipulatim exeuntes, ne ea res populum ad novos motus concitaret, si omnes simul discipuli egredierentur urbe. Alii tamen fortasse rectius censent per mediam urbem attonitis, sed vi divinâ cohibitis. Idcirco discipulos Domini eductos. Credibile quingentos ad ascensuri locum convenisse. Educti ergo, non ad ipsum usque oppidum Bethaniam, sed per viam quæ illuc tendebat, in oliveti montem, qui ab Hierosolymis itinere sabbati, hoc est mille passibus distabat, eratque inter Bethaniam & Hierosolyma medio itinere. Aut, quod probabilius, & sacra narratione conformius, duxit eos in ipsam Bethaniam, ut familiarem amorem in Magdalena ejusque fratrem & sorore ostenderet, & hanc ipsam charissimâ sibi familiam ad grande ascensionis suæ spectaculum educeret. Porro cacumen oliveti in hujus spectaculi theatrum elegit. 1. Quia hoc loco cruciatus suos orsus, cum in horto sudans sanguine precaretur, & inde victus ad Annam & Caipham trahebatur. Hic igitur coronidem certamini ac finem dare voluit, ubi dederat initium. 2. In hoc monte sæpius oravit, & orans pernoctavit. Hic David Absalonem filium rebellè fugit. 3. In conspectu patricidialis Hierusalem Ascensionis suæ gloriam exhibere, & Abolitis Judæorum ritibus Christianam disciplinam sancire voluit. Mons autem oliveti ejus erat altitudinis, ut ex illo ferè omnes Hierosolymorum plateæ, ac ipsum mare mortuum conspici poterit. 4. Oleum oliveti donum, gratiæ ac misericordiæ symbolum, quam nobis Christus in hoc monte Patiens & ascendens impertit. 5. Supra hunc montem in fine mundi confidebit Christus judex. Hoc enim judicium exercebitur in Iosophati valle, quæ olivifero monti subjacet. Sentient hic impij Judæi fel & acetum, ubi mel & oleum spreverunt. 6. Oliva concordia, pacis, obedientiæ, electio synæ, æternitatis symbolum, quæ omnia Christo & imitatoribus Christi ex assè conveniunt.

Quæ porrò inter Christum, Christi Matrem, & discipulos colloquiorum suavitas, quæ valedicentium verba, qui gemitus & suspiria, quæ lacrymantium gaudia, qui amplexus & castissima oscula, quæ oculorum voluptas, qui animorum motus, quæ omnium in admirandis his spectandis fuerit lætitia, cogitari potest, percipi ac narrari non potest. Est qui censeat, Christum in cælos rediturum (ut sui amorem discipulis altius infingeret) manus & pedes præbuisse tangendo, atque osculandos, sacris cicatricibus odorem mirum halantibus: Matri verò latus etiam obtulisse supremis osculis salutandum, in quod illa sese abdere, in eoque ascendere cum filio gestiebat. Neque verò credibile Apostolis minus permissum quam feminis illis, quæ, Matthæo teste, Accesserunt & tenuerunt pedes ejus.

Attulit Paulus: Deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul: ex quibus multi manent usque adhuc, quidam autem dormierunt. Probabile, hos omnes unâ cum Apostolis præsentibus adstitisse tam ameno spectaculo. Et elevatis manibus suis, ait Lucas, benedixit eis. Et factum est, dum benediceret eis, recessit ab eis. Ita Isaac benedicens filio Jacob: Qui maledixerit tibi, ait, sit ille maledictus; & qui benedixerit tibi, benedictionibus impleatur. Ita Jacob cancellatis, seu decussatis in crucem manibus, bene-

dixit suis nepotibus. Ita idem Jacob ad suum fatalem lectulum filios suos congregavit, benedixit, singulis benedictionibus propriis. Ita Moyses & Aaron sacrificio perfectò benedixerunt populo. Ita Christus elevatis manibus affluo coetui benedicens, in tantâ triumphis gloriâ, crucis figuram representavit: quo quidem corporis habitu gestuque in oliveto precatus creditur. Formulam, quâ benedixit, opinantur aliqui fuisse istam: Benedicat vobis Dominus, & custodiat vos: ostendat Dominus faciem suam vobis & misereatur vestri: Convertat Dominus vultum suum ad vos, & det vobis pacem. Hanc enim Deus præscripsit Aaroni, qui fuit imago Christi. Aut usum censent illâ: e Pater sancte serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum sicut & nos: Pater quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, & illi sint mecum, ut videant claritatem gloriæ meæ. At certè similem arbitrantur id loci ac temporis adhibitam. Efficacissima fuit utique hæc Christi benedictio, quæ beatos spectatores illos cælestibus bonis liberalissimè ditavit. Non poterat ejus benedictio non esse efficax, cujus dice, est, facere.

Et factum est, dum benediceret illis, recessit ab eis, & sequebatur in cælum. Nam videntibus illis elevatus est, & nubes suscepit eum ab oculis eorum. Nec enim, inquit Bernardus subito raptus, ut Elias & Enoch, non furtim sublatus, sed videntibus illis est elevatus. Quid putatis, fratres, quantum dolor & timor irruerit Apostolica peccora, cum eum viderunt se tolli, & attolli in aëra, non scialis adjutum, non funibus sublevatum, esse Angelico comitatu obsequio, non tamen solum auxilio, sed gradientem in multitudine fortitudinis suæ. Suâ igitur virtute, agilifatis dote, idque sententiâ, ut duntius oculos intuentium pasceret, sese in aërem libavit. Nec ullum ferere dubium, quin prisca Patres subteritaneolum limbi carcere soluti & qui cum Christo è tumulis prodierunt, eum eodem immortale corpus induti ascenderint, velut Resurgentis Domini primitiæ. Quò illud Paulinum spectat: Ascendens in altum captivum duxit captivitates. Nec etiam dubium, quin Christo referatur cælum adveniunt tota cælestis aula, omnes omnino Angeli in occursum venerint. Ascendit Deus in jubilo, & Dominus in voce sube.

S. V. Quibus de causis Christus in cælum ascenderit.

Quòd Christus hac triumphis formâ in cælum redierit, diversæ causæ nobis compendio libandæ. 1. Ut doctrinam & legem suam firmaret, & cælestem esse vel oculis monstraret. 2. Ut cælum furtivo pomî obstratû referat, & ostenderet regnum suum esse cælestem ac æternum, ideòque suis res terræ despiciendas. 3. Ut corpus tot cruciatibus, tot vulneribus confectum debitâ non privaretur gloriâ. Congrua immortalis corpori sedes est cælum. 4. Ut Angelos & omne cælum præsentia suâ exhilararet. Cæli lucerna est agnus, qui est occisus ab origine mundi. 5. Ut Spiritum sanctum mitteret, & nostram apud Patrem peroraret causam advocatus potentissimus. Ita caput esse divinitate præsentior, qui factus est humanitate longinquior. 6. Ut Apostolorum & omnium nostrum oculos animumque in altum educeret, secumque avercheret in cælum. Eò monemur: Quæ sursum sunt querite, ubi Christus est in dextera Dei sedens; quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Dominus IESVS fit noster amor: at ubi amor, ibi & oculus, & cor, & thesaurus. Cælum patria est, terra exilium & carcer. Cælum animo habitemus. 7. Ut vel oculis ingereret, quanti promeriti sit humilitas. Recubuit Christus in novissimo loco: iustus est igitur ascendere. Qui descendit, ipse est qui & ascendit super omnes cælos, ut impleat omnia. Non enim, ait Bernardus, ascendere poteris, nisi descenderit. Æternâ lege fixum est: omnis qui se exaltat, humiliabitur, & qui se humiliat exaltabitur. 8. Ut doceret suos heroicis virtutum

tutum actiones exercere, & dura pati. Pro se quisque possit dicere: Ideo omnia sustineo, ut ego salutem consequar, que est in Christo IESU, cum gloria celesti. Christi ascensio potentissima est ad omnem virtutis cultum exhortatio: quod enim præcessit caput, eod sequentur membra, si capiti suo manebant subiecta. 9. Ascendit Christus in caelum, ut nostram augeter fidem. Ad Patrem, inquit, vado, & jam non videbitis me. Atqui verò beati qui non viderunt & crediderunt. Hanc fidem Ascensione Domini auctam, ait beatus Leo, non vincula, non carceres, non exilia, non fames, non ignis, non laniatus ferarum, nec exquisita persequentium crudelitatibus supplicia terruerunt. Pro hac fide per universum mundum non solum viri, sed etiam femine, nec tantum impubes pueri, sed etiam teneræ virgines usque ad effusionem sanguinis decurrerunt. Hac fides demonia eiecit, agritudines depulit, mortuos suscitavit. 10. Ad spem erigendam. Apertum Christi promissum est: Vado pater, & rure vobis locum. Et si abiero & preparavero vobis locum, iterum venio, & accipiam vos ad meipsum, ut ubi sum ego, & vos sitis. Nam ubi fuerit corpus, illuc congregabuntur & aquila. Nimirum ascendit pandens iter ante nos. Per Ascensionem Domini non solum paradisi cives declarati sumus, sed jam etiam caeli adyta penetravimus in Christo. Ergo animos sursum vocatos desideria terrena non depriment, ad æterna jam electos peritura non avocent, viam veritatis ingressos, illecebræ non retardent; peregrinari nos meminerimus in hac absynthi valle, in qua etiam voluptatis aliquid & commodi blandiatur, non illud tamen nequiter amplectendum, sed transeundum fortiter. 11. Ad amorem inflammandum, ut ibi esset cor nostrum, ubi est thesaurus noster. Ecce amor noster triumphans Capitolium celeste subiit: plenissimis amoris affectibus sequamur. Subvolemus ad alta? bonum est nos ibi esse. Sine aliter sequi non liceat, saltem ad Christi triumphantis curram hæreamus vinciti, appendix ultimarum triumphi. Et dum imus, aut dum volamus, hilares simul cantemus:

Salutis humana factor
IESU, voluptas cordium,
Orbis redempti conditor,
Et casta lux amantium.
Tu dux ad astra, & semita.
Sis meta nostris cordibus,
Sis lacrymarum gaudium,
Sis dulce vite premium.

Hanc amoris flammam beatus Gregorius sentiens clamat: Triste nos post te, curremus in odorem unguentorum tuorum. Unde, fratres carissimi, oportet ut illum sequamur corde, ubi eum corpore ascendisse credimus. Desideria terrena fugiamus: nihil nos jam delectet in infimis, qui Patrem habemus in caelis. Ecce iste venit saliens in montibus. Veniendo quippe ad redemptionem nostram, quosdam, ut ita dicam, saltus dedit. Vultis ipsos ejus saltus cognoscere? de calo venit in uterum, de utero venit in præsepe, de præsepi venit in crucem, de cruce venit in sepulchrum, de sepulchro rediit in calum. 12. Ut Christus homo legationis suæ veluti rationem redderet, & tantæ molis opere felicissimè peracto, novum toti caelo gaudium inferret. Ita prisci Patres loquuntur. Cyprianus hanc triumpho gloriam expendens: Nec linguis hominum, inquit, nec Angelorum, nec cuiusquam acuminis ingenii definiri potest, que Patris in reditu filij hilaritas fuerit, perinde ac si ulla ad immortale illud gaudium esse accessio potuerit. Hoc ipsum ponderans Epiphanius: Christus hæc festo, stus, ait, ingenti gaudio triumphans, ovem humana nature humeris impostam Patri obrulit, atque pro tali munere, nunc Spiritus sancti quod redderet, impetravit. Aureus orator & Chrysofostomus, Et hæc vobis, inquit, dicta sunt, propter corpus quod Christus obrulit: igitur nostra nature primitias obtulit Patri, & oblatum donum miratus est Pater, quod & tanta dignitas offerebat, & quod offerebatur nullâ maculâ

A sedabatur. Nam & suis manibus suscepit oblatum, & sua sedis fecit esse participem, & quod plus, ad artem sua dextera collocavit. Cognoscimus, quis est ille, qui audivit, Sede ad dexteram meam; que natura est, qui Dens dixit, Esto meæ participes sedis? Illa natura est, que audivit, Terra es, & in terram ibis. Non enim ad omnem gloriam calos transisse susceperat, non cum Angelis stare, sed calos transiit, supra Cherubin ascendit, ultra Seraphim elevatus, nec ante stetit, nisi sedem Dominicam meruisset. Vide quo spatio calum separatur à terrâ, imò terra, quando ab inferis est, & ipsum calum quanto ab altiore caelo separatur, & de altiore caelo ad Angelos quantum spatii est, ad superiores etiam potestates, ad ipsam quoque Dominicam sedem. Per hæc omnia natura nostra elevata est, ut homo, qui loco tam humiliter tenebatur, ut descendere non possit ulterius, ad tam excelsum sedem elevaretur, ut altius non possit ascendere.

§. VI. Nubes Christo ascendenti obvia, Angelorum ad Apostolos verba, impressa rupi vestigia.

B ET nubes suscepit eum ab oculis eorum. Hanc nubem veluti scellam curalem misit obviam Pater Filio. Hinc eam Alphonsus Abulensis Tostatus sedis instar & throni fuisse opinatur. Hæc nubes eximii splendoris indubiè fuit, eo sine submissa, ut ascendenti majestatem suo fulgore vel muta promulgaret, & spectantium oculis illum amœnissimum solem subderet. De nube hæc differens Chrysofostomus, Elias, Chrysof. loquitur, in curru igneo, Christus in nube ascendit ad calum. Quando servus vocabatur, curru mittebatur, quando Filius ascendebat, Dominica sedes occurrebat, nec tantum Dominica, sed & paternæ. Nam & de Patre ejus ait Isaias, Ecce Ise, 19. v. 1. Dominus sedet in nube levi.

Sensum eod Christus ascendit, quod poterant Apostolorum oculi pertingere, dein illum nubes spectantibus subavit. Mox instar fulguris Christus dotæ agilitatis in cœpyreum sese caelum libravit, ubi supremus cæli terræque Dominus, possessionem nostrum omnium accepit: ut, quod Paulus dixit, imple-

Sed quo vestitu hic triumphator calos petiit? Sole splendore gloriæ vestitum censet Tostatus. Alii candidam ei vestem, purpuream alij assignant. Crederim ego veste communi, quâ utus ante mortem, Apostolis sese spectandum præbuisse. Nam cum iis familiariter agere, ab iis videri, tangi, & eum ipsum esse, non alium, qui in cruce pependisset, credi voluit. Atque in hac ipsâ veste in caelum rediisse probabilissimum, ita tamen ut eam gloriæ splendor radius & jubare partim candicante, partim purpureascente perfunderet. Has oculorum delicias cernebant nostræ religionis proceres, lætitiâ exultantes. Cuiusque intuerentur in calum, ait Lucas, intentis defixi oculis, & ut Ambrosius loquitur, suspensi hoc electabili aspectu, toti pendebant à caelo. Putat Alphonsus Salmeron, ultimam omnium defuisse videre filium, beatissimam Matrem Virginem; è reliquis eod altius quemque oculis secutum, quod plus promeritis excelluisset. Attentius hæc expendenda religiosissimæ turba dicta, gestus, facta. Quis hæc omnium sensus, cogitationes, admiratio; qui animorum motus, quæ gaudiorum dulcedo, quæ amoris, lacrymarum, & spei suavitas, quæ in ipsâ tristitiâ fuerit jucunditas. Volare sibi sunt visi cum magistro per subime hoc iter. Prædictum illis, Amen, amen dico vobis: vidistis calum apertum, & Angelos Dei ascendentes & descendentes supra Filium hominis. Viderunt. Nam, ecce duo viri adstiterunt iuxta illos in vestibus albis, qui & dixerunt: Viri Galilai, quid statis aspicientes in calum? Hic IESVS qui assumptus est à vobis in calum, sic veniet, quemadmodum vidistis eum euntem in calum. Hoc loco interrogat Gregorius, Quid est, inquit, quod nato Domino non in albis in-

Non pervolando ab extremo ad extremum sine medio nisi sentit Abulensis, paradoxo 5. c. 13. sed successivè mirâ celeritate singulis calos ascedit. Ad Ephes. 4. v. 10. B. Maria ultima defuit videre Christum ascendentem. Joan. 1. 1. vers. 51. Ait. c. 1. v. 17. Greg. ho. 29. in Evang.